

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

01/2025

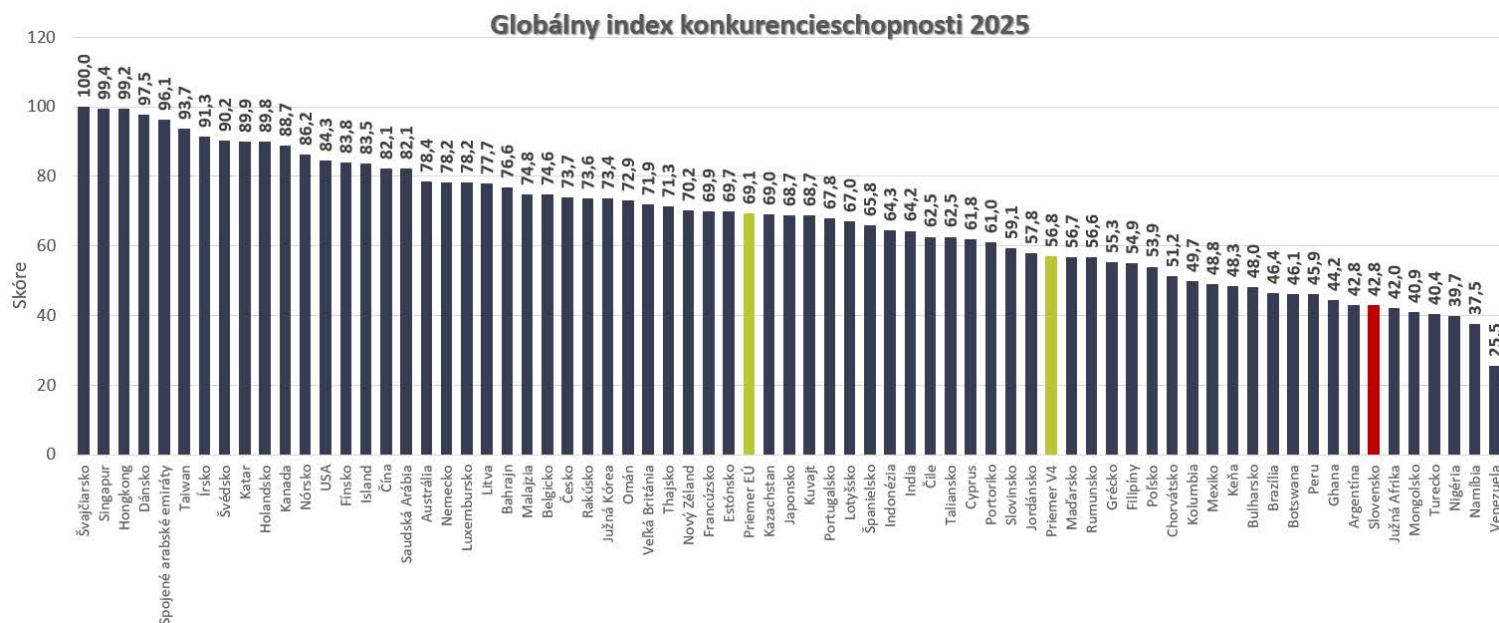
www.klub500.sk

www.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

I. GRAF TÝŽDŇA

SLOVENSKO NA CHVOSTE REBRÍČKA KONKURENCIESCHOPNOSTI

V najnovšom rebríčku Globálny index konkurencieschopnosti 2025, ktorý zostavuje IMD – World Competitiveness Center, sa Slovensko umiestnilo na 63. mieste zo 69 hodnotených krajín. Medziročne si pohoršilo o 4 priečky. S celkovým skóre 42,8 bodu Slovensko výrazne zaostáva za priemerom krajín EÚ (69,1 bodu) aj za priemerom krajín V4 (56,8 bodu). Pre porovnanie – susedné Česko dosiahlo 73,7 bodu a v rebríčku sa ocitlo v skupine takých vyspelých krajín, ako je Belgicko, Luxembursko či Rakúsko.

Slovensko zároveň dosiahlo najhoršie umiestnenie v rámci všetkých členských štátov Európskej únie. Predbehli nás aj krajiny ako Rumunsko či Bulharsko, ktoré sa dlhé roky

v podobných rebríčkoch umiestňovali na posledných priečkach. Za Slovenskom skončilo len šesť krajín: Južná Afrika, Mongolsko, Turecko, Nigéria, Namíbia a Venezuela. Vyššie postavenie v rebríčku dokonca dosiahli aj niektoré africké štáty ako Ghana či Botswana.

Index hodnotí výkonnosť hospodárstva, efektívnosť verejných politík, kvalitu podnikateľského prostredia, infraštruktúru a výkonnosť firiem.

Kľúčové identifikované výzvy z pohľadu konkurencieschopnosti Slovenska:

- Spomaľovanie rastu HDP a externé riziká, ako je možný pokles exportu v dôsledku protekcionistických opatrení, najmä v automobilovom sektore.

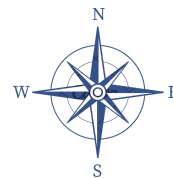
Diana Motúzová

motuzova@klub500.sk

+421 903 259 633

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

01/2025

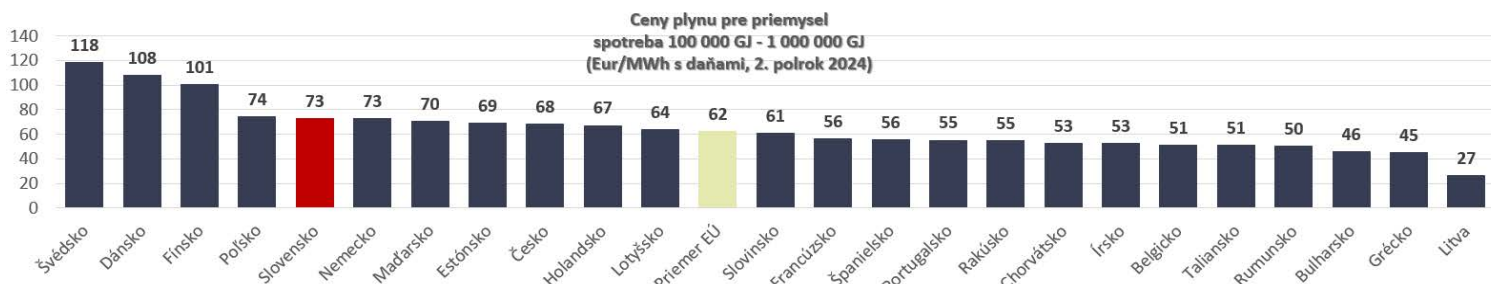
www.klub500.skwww.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

- Konsolidácia verejných financií postavená prevažne na strane príjmov, bez sprevádzajúcich úspor vo verejných výdavkoch, čo zvyšuje daňové zaťaženie podnikateľského sektora.
- Vysoké ceny energií, ktoré výrazne negatívne ovplyvňujú nákladovú konkurencieschopnosť priemyslu a vývozu.
- Nedostatok pracovnej sily v priemysle a službách, spolu s pokračujúcim odlivom kvalifikovaných pracovníkov do zahraničia.
- Pretrvávajúce inflačné tlaky.

Všetky tieto faktory znižujú atraktivitu Slovenska ako investičnej lokality a zhoršujú podmienky pre rozvoj domáceho podnikateľského prostredia. Bez zásadnej zmeny v oblasti verejných politík, podpory produktivity a investičného prostredia hrozí, že Slovensko bude čoraz viac zaostávať nielen za rozvinutými krajinami, ale aj za viacerými rýchlo sa rozvíjajúcimi ekonomikami.

II. SLOVENSKO V EÚ

STREDNÝ PRIEMYSEL vs. STREDNÉ DOMÁCNOSTI

Zdroj: Eurostat

PIRIEMSEL VERZUS ENERGIE: SLOVENSKO PREHRÁVA V CENOVOM SÚBOJI S REGIÓMOM

Slovensko sa v oblasti cien energií pre priemysel nachádza v nepriaznivej pozícii, ktorá priamo ohrozuje jeho ďalšiu konkurencieschopnosť.

V druhom polroku 2024 dosiahla priemerná cena plynu pre priemyselných odberateľov so spotrebou od 100 000 do 1 000 000 GJ úroveň 73 eur/MWh, čím Slovensko výrazne prevyšuje európsky priemer aj ceny v susedných krajinách, ako je napríklad Česko (68 eur/MWh).

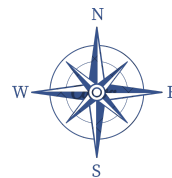
Diana Motúzová

motuzova@klub500.sk

+421 903 259 633

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

01/2025

www.klub500.sk

www.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

Pri takto vysokej cene plynu je konkurovanie krajinám ako Litva (27 eur/MWh), Taliansko (51 eur/MWh) či Rakúsko (55 eur/MWh) prakticky nemožné.

Podobne nepriaznivá situácia panuje aj v prípade cien elektriny pre priemysel. Najväčšie slovenské podniky platia v priemere 183 eur/MWh, čo je výrazne viac ako v mnohých ďalších európskych ekonomikách a približuje sa k úrovni, ktorá môže vážne ohroziť konkurencieschopnosť energeticky náročných odvetví.

Naopak, v prípade domácností je situácia odlišná – Slovensko sa nachádza v spodnej časti európskeho rebríčka cien a výrazne pod úrovňou západoeurópskych krajín.

Podstatným faktorom v celkovej cenovej skladačke je aj podiel daní a poplatkov

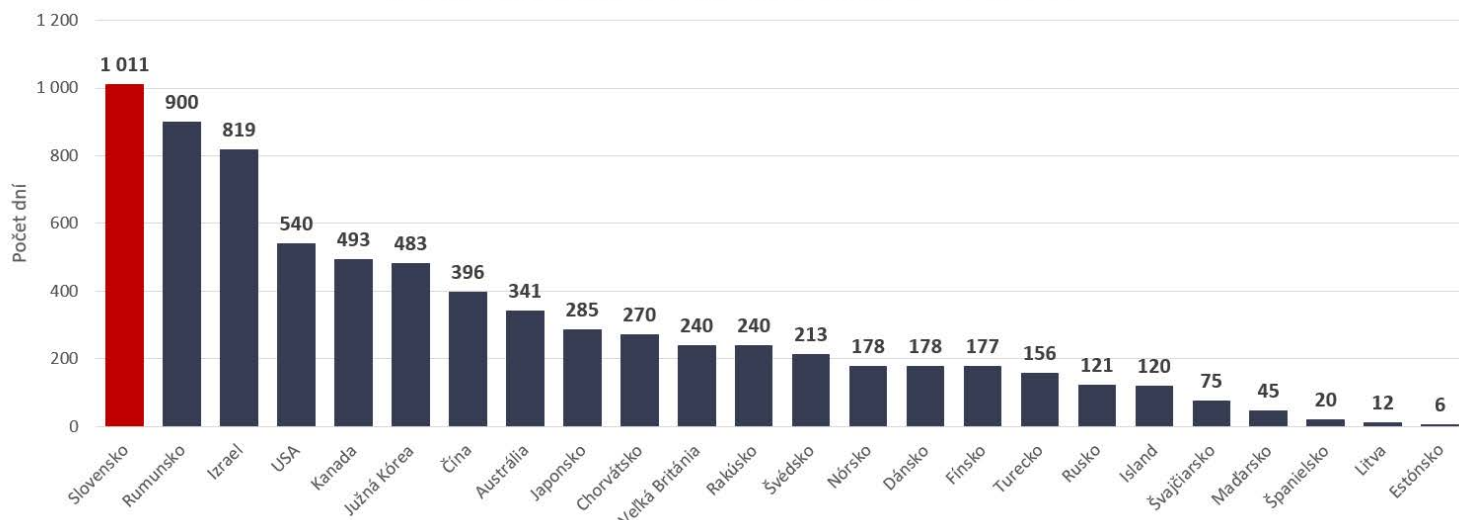
v koncovej cene elektriny pre priemysel, ktorý vlni dosahoval 25,7 %, čo je nad priemerom EÚ. Pre podniky to predstavuje priame znevýhodnenie oproti konkurencii v iných štátoch.

Táto vysoká záťaž poukazuje na neefektívne nastavenú štruktúru cien, ktorá má viaceré negatívne dôsledky od znižovania konkurencieschopnosti prevažne exportne orientovaných firiem až po obmedzenie investícií do inovácií a modernizácie výroby. Navyše, vysoké fixné náklady na energiu znižujú atraktivitu Slovenska ako investičnej destinácie, čo môže v dlhodobom horizonte viesť k útlmu priemyselnej aktivity.

Táto situácia je jasným signálom nevyváženej energetickej politiky, ktorá nedostatočne reflektuje potreby hospodárstva orientovaného na priemysel a export.

III. SVET A MY

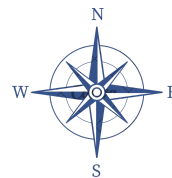
Priemerná dĺžka obdobia od podania žiadosti o preskúmanie patentovej prihlášky po jej vecné preskúmanie v roku 2023

Diana Motúzová

motuzova@klub500.sk

+421 903 259 633

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

01/2025

www.klub500.skwww.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

PATENTY NA MŔTVOM BODE: REKORDNÁ ČAKACIA DOBA BRZDÍ KONKURENCIESCHOPNOŠŤ A INOVÁCIE NA SLOVENSKU

Podľa údajov Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) za rok 2023 má Slovensko najdlhšie obdobie čakania na vecné preskúmanie patentovej prihlášky spomedzi porovnávaných krajín (v priemere až 1 011 dní). Táto extrémne dlhá lehota výrazne presahuje priemery vyspelých inovačných ekonomík (napr. USA 540 dní, Veľká Británia 240 dní, Švajčiarsko 75 dní), ako aj susedných krajín (Maďarsko 45 dní, Rakúsko 240 dní). V celosvetovom porovnaní nás "prekonáva" len niekoľko krajín mimo rozvinutého sveta ako Mexiko (1 380 dní), Vietnam (1 163), Peru (1 152), Thajsko (1 106), Srí Lanka (1 062), Paraguaj (1 080), Ekvádor (1 080) a Spojené arabské emiráty (1 024).

Slovensko tak patrí medzi najpomalšie krajiny na svete v oblasti patentového konania a je najhoršie hodnotenou krajinou v rámci rozvinutých ekonomík a členov EÚ/OECD (okrem Mexika). Naopak, viaceré európske krajiny ako Estónsko (6 dní), Litva (12 dní) alebo

Španielsko (20 dní) dosahujú v tejto oblasti špičkový výkon.

Zistenie poukazuje na významné zdržania v systéme ochrany duševného vlastníctva na Slovensku, čo môže brzdiť inovačnú aktivitu, ako aj odrádzať investorov a znižovať konkurencieschopnosť slovenských firiem. Dlhé čakanie navyše zvyšuje riziko, že inovácia nebude včas chránená, čím sa zvyšuje zraniteľnosť voči kopírovaniu alebo strate obchodnej výhody.

Situácia si vyžaduje zásadné zefektívnenie systému preskúmania patentových prihlášok vrátane revízie interných procesov a zhodnotenia kapacít patentového úradu, využitia digitalizačných nástrojov a lepšieho manažmentu priesťahov. Skrátenie čakacích lehôt je kľúčovou podmienkou pre podporu inovácií, ochranu duševného vlastníctva a posilnenie postavenia Slovenska v európskych aj celosvetových inovačných rebríčkoch. Bez zlepšenia funkčnosti tohto systému bude Slovensko naďalej zaostávať za inovatívnymi ekonomikami a prichádzať o potenciál domácich aj zahraničných investorov.

Diana Motúzová

motuzova@klub500.sk

+421 903 259 633